

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Педагогічний факультет

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИРОБНИЧА ВОЛОНТЕРСЬКА ПРАКТИКА**

Освітня програма Соціальна робота

Спеціальність 231 Соціальна робота

Галузь знань 23 Соціальна робота

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 2 від “27” вересня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Виробнича волонтерська практика
Освітня програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 Соціальна робота
Галузь знань	23 Соціальна робота
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Практична підготовка
Курс/семестр	2 / 4
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Тривалість – 2 тижні Самостійна робота – 90 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua

2. Опис виробничої волонтерської практики

Мета: ознайомити студентів із організаційною структурою системи соціального захисту населення України, змістом, формами й методами діяльності різнопрофільних соціальних служб (установ, організацій); формуванні умінь та навиків здійснення волонтерської діяльності, засвоєння її основних цінностей (альтруїзму, милосердя, благодійництва), вміння творчо застосовувати знання на практиці.

Завдання:

1. Ознайомлення з організаційною структурою системи соціального захисту населення України, змістом, формами й методами діяльності різнопрофільних соціальних служб (установ, організацій), контингентом їхніх клієнтів, співпрацею зі службами-партнерами;
2. Вивчення законодавчо-правових актів, нормативних документів, що регулюють діяльність закладів та їхніх фахівців;
3. Вивчення змісту, основних напрямів діяльності, професійних обов'язків соціального працівника;
4. Формування вмінь оформляти службову документацію, матеріали для звіту (щоденник практики, звіт), презентувати результати практики на підсумковій конференції;
5. Формування професійно значущих особистісних якостей майбутнього соціального працівника;
6. Розвиток творчого потенціалу студентів.

Компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК-4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК-6. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК-7. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-13. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК-1. Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного).

СК-3. Знання і розуміння нормативно-правової бази стосовно соціальної роботи та соціального забезпечення.

СК-4. Здатність до аналізу соціально-психологічних явищ, процесів становлення, розвитку та соціалізації особистості, розвитку соціальної групи і громади.

СК-6. Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб.

СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.

СК-9. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.

СК-15. Здатність взаємодіяти з клієнтами, представниками різних професійних груп та громад.

СК-16. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.

СК-18. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

СК-19. Здатність оцінювати результати та якість професійної діяльності у сфері соціальної роботи.

Програмні результати навчання

PH-4. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.

PH-6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях. **PH-14.** Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.

PH-16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

PH-18. Налагоджувати співпрацю з представникам різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів клієнтів.

PH-22. Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей.

PH-23. Конструювати процес та результат соціальної роботи в межах поставлених завдань, використовувати кількісні та якісні показники, коригувати план роботи відповідно до результатів оцінки.

3. Структура виробничої волонтерської практики

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	<i>Підготовчий етап</i> практики передбачає: участь у настановчій конференції; ознайомлення з метою та завданнями, основними вимогами до організації волонтерської практики; консультування з керівниками практики.	Знати і розуміти мету, завдання, зміст, форми та вимоги виробничої волонтерської практики.	Ознайомитись з вимогами, метою, завданнями та змістом волонтерської практики.
2.	Проведення інструктажу про порядок проходження практики, з техніки безпеки і охорони праці. Надання студентам-практикантам супровідних документів практики. Ознайомлення студентів з робочою програмою практики.	Вміти планувати волонтерську діяльність; ефективно використовувати робочий час на базі практики; вдосконалення навичок ведення професійних записів.	Ознайомитись з робочою програмою волонтерської практики та з технікою безпеки під час проходження практики.

3.	<p><i>Основний етап</i> практики передбачає: ознайомлення з організаційною структурою, змістом,</p>	<p>Ознайомлення з організаційною структурою, змістом, формами й методами діяльності баз практики;</p>	<p>Ознайомитись з базою практики, керівниками-методистами</p>
----	---	---	---

	<p>формами й методами діяльності баз практики; законодавчо-правовими актами, нормативними документами, що регулюють їхню діяльність; контингентом клієнтів; особливостями співпраці зі службами-партнерами; змістом, основними напрямками діяльності, професійними обов'язками соціального працівника.</p>	<p>аналіз законодавчо-правових актів, нормативних документів, що регулюють діяльність закладів; вивчення контингенту клієнтів, особливостями співпраці зі службами-партнерами баз практики; спостереження за діяльністю фахівців закладів; аналіз специфіки діяльності закладів бази; інші види діяльності з ініціативи керівника практики, студента.</p>	<p>баз практики та виконання завдань.</p>
4.	<p>Складання індивідуального плану роботи на період практики; ведення щоденника волонтерської практики; самостійна робота студента-волонтера; виконання індивідуального завдання.</p>	<p>Надавати волонтерську допомогу соціальним службам, загальноосвітнім школам, установам, організаціям, центрам, фондам, визначеним базами практики в реалізації завдань.</p>	<p>Виконання індивідуальних завдань.</p>

5.	<i>Заключний етап</i> передбачає оформлення звітної документації, підготовка презентації про проходження практики та її захист.	Знати вимоги до підготовки звітної документації практики. Вміти правильно оформляти щоденник практики, звіт; презентувати результати практики на підсумковій конференції.	Оформлення звітної документації, підготовка до захисту практики.
6.	Захист виробничої волонтерської практики .	Аналіз і оцінка результатів власної волонтерської діяльності.	Захист матеріалів практики, презентація.

4. Система оцінювання виробничої волонтерської практики

Накопичування балів під час проходження практики	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Відвідування бази практики та виконання завдань	10
Оформлення звітної документації (індивідуальне завдання)	20/20
Захист практики на підсумковій конференції	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні		Разом
	1	2	
Відвідування бази практики та виконання завдань	5	5	10
Оформлення звітної документації.	20	20	40
Захист практики на звітній конференції		50	50
Всього за тиждень	15	85	100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
-----------------------------------	--

Література:

1. Бондаренко, З. П. Зміст та технології підготовки студентів до волонтерської роботи. *Соціальна педагогіка: теорія та практика*. 2009. № 2. С. 37–50.
2. Волковницька, Т. М. Волонтерська діяльність як метод підготовки фахівців соціальної сфери. *Проблеми соціальної роботи : філософія, психологія, соціологія*. 2012. № 1(1). С. 143-148.
3. Дослідження волонтерства: практ. посіб. К.: РЦ “Гурт”, 2001. 58 с.
4. Леонова В. І. Л Волонтерський рух в Україні : методичні рекомендації. Одеса : видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019.
5. Лях Т.Л. Методика організації волонтерських груп : Навч. посіб. К. : Київськ. ун-т імені Бориса Грінченка, 2010. 160 с.
6. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, наказ Міністерства освіти України 8 квітня 1993 року № 93 змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281 20.12.94). *Інформ. Зб. Міністерства освіти України*. 1993. № 17-18. С. 16-30.
7. Полякова О.М. Технологія навчальної волонтерської соціально-педагогічної практики: методичний посібник для студентів спеціальності «Соціальна педагогіка». Суми: Сум: ДПУ, 2008. 112 с.
8. Практична підготовка студентів зі спеціальностей «Соціальна педагогіка» та «Соціальна робота»: методичні рекомендації для організаторів соціально-педагогічної практики. Тернопіль, 2000. 24 с.
9. Створення та керування волонтерською програмою. К.: Центр волонтеріату “Добра воля”, 2001. 68 с.
10. Школа волонтерів: Навчальний посібник / За заг.ред. Г.С.Скитьової [Авторський колектив: Брик Я.А., Говорун Н. В., Дементьєв В.В., Лашук О.М., Мельник О.В., Потій О.В., Скитьова Г.С., Тищенко М.П.] К: 2016. 166 с.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи м. Івано-Франківськ, вул. Бандери, 1 каб. 802 тел. (0342) 57-00-05 kpspr@pnu.edu.ua
Викладач	Кулик Іванна Василівна
Контактна інформація викладача	+380677047023 ivanna.kulyk@pnu.edu.ua

8. Політика виробничої волонтерської практики

Політика практики базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності.

Академічна доброчесність	<p>Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету:</p> <ul style="list-style-type: none">– Кодекс честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»– Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі студентів ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».– Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Склад комісії з питань етики та
	<p>академічної доброчесності ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».</p> <ul style="list-style-type: none">– Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/
Пропуски занять (відпрацювання)	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) (див. стор. 4.). Ознайомитися з положенням можна за посиланням:</p>

	<p>https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Виконання завдань пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника ” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019) стор. 4-5. Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
<p>Невідповідна поведінка під час занять</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти». Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативнідокументи/polozhenja/</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу. За рішенням кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися</p>

	<p>додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019). Ознайомитися із положенням можна за посиланням: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про порядок зарахування результатів неформальної освіти у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №819 від 29.11.2019) - https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/ Рекомендовані платформи Coursera, Prometheus .</p>

Викладач

Кулик І.В.